

2 0 2 3

NOTULEN VRAGENUUR

Vragenuur 30 november 2023

Vragenuur, gehouden op donderdag 30 november 2023 te 17.00 uur.

Voorzitter: mevrouw Stylianou.

Aanwezig zijn de leden: Bode, Raaijmakers, Van Steeg en Van der Wilt.

Voorts zijn aanwezig de commissieleden: Gaillard en Nederhand.

Namens het college zijn aanwezig: burgemeester Dijkema en wethouder Streefland,

Griffier: de heer Corten.

Opening van het vragenuur.

De **voorzitter**: Goedemiddag allemaal. Welkom bij het vragenuur van 30 november, ook degenen die online meekijken. Het leukste vragenuur van het jaar was het kindervragenuur de vorige week en ik ben benieuwd of de vragen van vandaag kunnen toppen aan de vraag waarom Utrecht geen pretpark heeft. We gaan het zien.

We hebben een kort vragenuur vandaag, want we hebben vier vragen. De eerste is van Stadsbelang Utrecht en het woord is aan de heer Gaillard.

1. Mondelinge vragen van de fractie van Stadsbelang Utrecht over Neutrale communicatie gemeente.

De heer **Gaillard** (Stadsbelang Utrecht): Voorzitter! Op woensdag 22 november werd Nederland geconfronteerd met een nieuwe politieke werkelijkheid. Nederland heeft gekozen en blijkens de uitslag is de Partij voor de Vrijheid de grootste geworden. Voor de Utrechtse fracties van GroenLinks en de PvdA was dit een onaangename realiteit, wat hen aanzette als partijen te demonstreren tegen de verkiezingsuitslag, tegen uitsluiting en discriminatie en voor het vechten voor de rechten van iedereen. Hierbij is getracht ook de steun van andere partijen te vinden, hetgeen resulteerde in steun van linksgeoriënteerde raadsfracties en een paar maatschappelijke organisaties, krakers en antifascisten.

Het Utrechtse college van burgemeester en wethouders gooide nog wat politieke kolen op het vuur door via neutrale gemeentelijke communicatiekanalen te stellen dat het stadsbestuur pal staat voor het recht van iedereen zichzelf te zijn en voor het recht op gelijke behandeling, door te stellen dat het stadsbestuur zich zal blijven inzetten voor de bestaanszekerheid van Utrechters die daar bezorgd over zijn. Een boodschap vol algemeenheden, maar goed getimed om de relevantie van de politieke demonstratie te legitimeren, de opkomst te verhogen en organiserende partijen te

ondersteunen.

De fractie van Stadsbelang Utrecht heeft daarom de volgende vragen.

1. Vindt het Utrechtse college van burgemeester en wethouders het gepast een dergelijke opkomstverhogende boodschap via neutrale gemeentelijke communicatiekanalen te verspreiden?
2. Zou het college ook bij een andere uitslag, of wanneer de PVV uiteindelijk niet gaat deelnemen aan de regering, ook gebruik maken van de neutrale gemeentelijke communicatiekanalen en een dergelijke boodschap uitspreken? Zo nee, waarom niet?
3. Wat vindt het college ervan dat de boodschap van het college via de officiële gemeentelijke kanalen is verspreid? Is het college het met Stadsbelang Utrecht eens dat dit de neutraliteit van die kanalen in het gedrang brengt?
4. Is het college van burgemeester en wethouders het met Stadsbelang Utrecht eens dat paal en perk moet worden gesteld aan het verspreiden van politiek getinte of politieke stroming-ondersteunende communicatie vanuit neutrale gemeentelijke communicatiekanalen? Zo nee, waarom niet?

Mevrouw **Dijksma** (burgemeester): Voorzitter! Voordat ik de vragen beantwoord, wil ik heel kort iets zeggen over het verloop van de verkiezingen in onze stad. Er waren namelijk maar liefst 3.000 vrijwilligers aan de slag en ik kan wel zeggen dat de verkiezingen wederom behoorlijk vlekkeloos zijn verlopen. Er kon op 217 plekken gestemd worden en we hebben heel veel mensen op de been gehad om de stemmen te tellen. Ik wil deze mensen alsnog enorm bedanken.

(Applaus.)

De vragen van Stadsbelang Utrecht beantwoord ik als volgt. De kiezer heeft gesproken en als college staan wij ervoor dat de legitimiteit van deze vrije democratisch en eerlijk verlopen verkiezingen niet in twijfel wordt getrokken en dat de uitslag ervan door eenieder wordt gerespecteerd. Dat moet er ook toe kunnen leiden dat mensen zich zonder angst kunnen uiten over de verkiezingsuitslag. In Utrecht is er ruimte om het te vieren als de partij van jouw keuze een mooi resultaat heeft behaald en ook is er ruimte om uiting te geven aan gevoelens van bezorgdheid als de uitslag ver staat van je eigen overtuiging.

Deze verkiezingen laten met name landelijk grote verschuivingen zien. Dat is niet voor het eerst; ook verkiezingen in het verleden leidden soms tot een substantieel andere samenstelling van ons parlement. Die verschuivingen zijn inderdaad niet los te zien van zorgen die Nederlanders hebben, bijvoorbeeld over hun bestaanszekerheid, de snel veranderende wereld en de vraag of hun kinderen het in de toekomst nog wel net zo goed zullen hebben als zichzelf. Tegelijkertijd hebben mensen ook een ander soort zorgen.

Onze boodschap was inderdaad a-politiek. De heer Gaillard zei dat de boodschap vol zat met algemeenheden, maar zij was niet politiek. Wij hebben gezegd dat we pal staan voor iedereen om zichzelf te zijn en voor het recht op gelijke behandeling. We blijven ons dus inzetten voor de zorgen van alle Utrechters. Ik hoop dat velen in de raad zich in deze boodschap herkennen en zich daarbij kunnen aansluiten. Ik heb in de afgelopen dagen regelmatig met bondgenoten gesproken en gemerkt dat er heel veel behoefte was aan het signaal dat iedereen erbij hoort. We hebben niet meer en niet minder gedaan. Voor het overige vindt politiek getinte informatie natuurlijk niet vanuit de gemeente plaats. Daar hebben we allemaal onze eigen, goedbezochte kanalen voor die daar ook voor worden gebruikt.

De **voorzitter**: Zijn er aanvullende vragen? Zo niet, dan gaan we terug naar de indienende partij.

De heer **Gaillard** (Stadsbelang Utrecht): Voorzitter! Ik heb nog steeds geen antwoord gekregen op de vraag of in andere gevallen ook zo'n boodschap zou zijn uitgestuurd. Ik heb namelijk het vermoeden dat dit niet het geval is en dan is de boodschap alsnog niet neutraal, onafhankelijk van de inhoud van de boodschap. Wellicht kan beargumenteerd worden dat de boodschap neutraal is, maar gezien de omstandigheden is het toch een duidelijke politieke boodschap vanuit de gemeentelijke kanalen.

Mevrouw **Dijksma** (burgemeester): Voorzitter! Wij geven zeker niet bij elke uitslag altijd een signaal af. Soms is het in een samenleving die op dit moment zeer gepolariseerd is wel nodig om juist een boodschap van verbinding te geven. Wij wilden die boodschap van verbinding geven en daarin hebben we twee dingen tegelijk gezegd, namelijk dat iedereen in Utrecht erbij hoort, ongeacht waar hij of zij vandaan komt, en ook dat we in die landelijke verschuiving herkennen dat veel mensen zorgen over hun toekomst hebben. Ook dat heeft recht van bestaan. Die twee signalen maken juist dat het niet politiek was.

De **voorzitter**: Dank u wel. We gaan door met de tweede set mondelinge vragen.

2. Mondelinge vragen van de fracties van PvdA, D66, GroenLinks, CDA, ChristenUnie en Student & Starter over Opvang vol, wat nu?

Mevrouw **Raaijmakers** (PvdA): Voorzitter! Ik heb helaas geen vragen over een pretpark. De opvang voor dakloze mensen in Utrecht zit vol en dus worden mensen die normaliter recht hebben op opvang de straat op gestuurd. Dat is een voor Utrecht uitzonderlijke situatie; jarenlang wisten we dit te voorkomen. In Utrecht willen we dat niemand op straat slaapt. Dat nu toch mensen noodgedwongen op straat moeten slapen, is schrijnend.

Dat we in deze situatie zitten is helaas geen grote verrassing. Al jarenlang is de druk op de maatschappelijke opvang groot. Vorig jaar vroeg de raad daarom om plannen voor precies deze situatie. Alle goede inspanningen ten spijt zitten we nu precies in deze toen gevreesde situatie. De fracties van de PvdA, D66, GroenLinks, CDA en ChristenUnie hebben daarom de volgende vragen.

1. Wat kan college op korte termijn doen om ervoor te zorgen dat deze situatie zich niet nog een keer voordoet?
2. Ziet het college mogelijkheden om de bedden voor de Koudweerregeling in te zetten wanneer de reguliere opvang vol raakt, ook als de gevoelstemperatuur nog boven de 0 graden ligt?
3. Kan het college aangeven waarom er, naar ons weten, geen noodplannen klaarliggen voor wanneer de opvang vol raakt? Wanneer kan de raad deze plannen verwachten?
4. Iets verder vooruit kijkend: wat is de prognose voor 2024 qua benodigde opvangplekken en hoe anticipeert het college daar nu al op?

Mevrouw **Streefland** (wethouder): Voorzitter! Dank voor de vragen. Opvang houdt ons allen zeer bezig. Dat betreft niet alleen deze groep maar ook heel veel andere groepen. We vangen erg veel op in deze stad en dat betekent dat het altijd een puzzel is waar wij ons wekelijks mee bezig houden. Als aan de voorkant het idee nog zou zijn dat wij opvang minder aantrekkelijk maken omdat we daarmee mensen niet willen opvangen, wil ik dat graag wegnemen omdat wij dat op geen enkele manier wensen. We zetten alles in om te proberen de mensen te helpen.

Ik kom op de eerste vraag. Tot 16 november jl. hebben wij van onze opvangpartners niet eerder gehoord dat zij mensen die een beroep doen op de maatschappelijke opvang op grond van de Wmo

en recht hebben op opvang moesten wegsturen. We hebben veelvuldig, in ieder geval elke week, overleg met hen. We hebben een zorgplicht om deze mensen op te vangen als dat niet lukt binnen de bestaande opvanglocaties. Dan zoeken we naar maatwerkoplossingen. Zoals gezegd, hebben we wekelijks contact en we waren dan ook verbaasd over de berichtgeving op 16 november, toen ook de raad bij De Stadsbrug was, dat zich knelpunten voordeden bij buitenslapers, EU-arbeidsmigranten en ongedocumenteerden. Die situatie is schrijnend. We hebben daarom voor kwetsbare EU-burgers maximaal 20 plekken in De Stadsbrug. Dat betekent niet dat het voor 20 mensen is, want het stroomt door. We hebben ook een woning in de Bantamstraat voor vier plekken, waarvoor hetzelfde geldt wat betreft doorstroming richting herstel. In totaal hebben we dus 24 plekken voor EU-arbeidsmigranten extra. Door- en uitstroom is op De Stadsbrug relatief hoog, maar in de praktijk verblijven ongeveer nog 20 mensen niet-rechthebbend noodgedwongen op straat wanneer we geen KWR hebben. Voor ongedocumenteerden met recht op LVV-opvang hebben we een kleinere wachtlijst. Deze mensen worden vaak ook in het netwerk opgevangen. Daar verwachten we in Q1 een uitbreiding met zes plekken van toevlucht en ik verwijs in dit verband naar de raadsbrief over de winteropvang. Ongedocumenteerden met recht op LVV proberen we dit jaar zoveel mogelijk in de eigen opvang op te vangen en dat kan ook beter dan vorig jaar, want de doorstroming in de landelijke asielketen loopt beter voor deze groep. We hebben geanalyseerd wat er nu precies aan de hand was op donderdag 16 november, omdat het voor ons een verrassing was. We zien dat de opvang inderdaad vol was en dat er zonder overleg met de verantwoordelijken de afdeling instroom naar De Stadsbrug is gesloten. Dat geeft ook de extra oproep weer. Normaal gesproken, worden wij daarover geïnformeerd en vragen wij de afdelingen wat we nog extra kunnen doen, zoals hotelkamers, andere plekken, enz. Dat is altijd ons bijplan om dit soort situaties zoveel mogelijk te voorkomen.

In antwoord op de tweede vraag kan ik melden dat we al op deze manier werken. De Stadsbrug is zowel de locatie voor de opvang van EU-arbeidsmigranten als een van de locaties voor de KWR. Daarnaast wordt De Stadsbrug al een jaar ingezet als overlooplocatie voor de reguliere daklozenopvang als er onvoldoende plekken zijn. Dit is al onze buffer en wij proberen zoveel mogelijk doorstroom te realiseren. Soms betekent dat ook dat we onze partners vragen of er in de reguliere opvang nog extra plekken zijn dan wel om te kijken of mensen in een hotel of elders tijdelijk kunnen verblijven.

Het antwoord op de derde vraag is dat we voortdurend in gesprek zijn met onze partners. Op korte termijn zetten we naast winteropvang in op maatwerkoplossingen plus de extra's die we doen. Het advies over de druk op de opvang komt aan het einde van het eerste kwartaal in 2024 en daarbij worden ook keuzes voorgelegd.

Het antwoord op vraag 4 is dat het allerbelangrijkste is dat we niet streven naar meer opvang, maar we doen het wel als het moet. We streven naar meer woningen of niet dakloos raken. Dat moet echt de focus zijn, want de oplossing zit niet in meer opvang – wat waanzinnig duur is – maar in doorstroming en meer woningen. Daarover voeren wij het gesprek. Opvang is een tijdelijke noodoplossing. Bij het bepalen van het benodigde aantal opvangplekken gaan we uit van de huidige opvang en van wat er extra nodig is. De doelgroep is soms lastig te voorspellen. We bereiden zoveel mogelijk voor, maar soms komt het voor dat het opeens in een weekend veel drukker is dan normaal. Dat is een gegeven en dat komt door heel veel factoren.

De heer **Van Steeg** (CDA): Voorzitter! De wethouder leek in het begin van haar antwoord te suggereren dat zij ook verrast was dat er geen plek meer was. Klopt dat en hoe kan dat? We weten toch dat de druk op de opvang heel groot is?

Mevrouw **Streefland** (wethouder): Onze normale werkwijze is dat we altijd direct gebeld worden als het overloopt en dat we direct gaan kijken waar wat nog kan en of we iets extra's kunnen doen. Dat was op 16 november niet gebeurd. Het feit dat ons op 16 november bij het bezoek aan De Stadsbrug niet is gemeld dat zij overliepen, vonden wij verrassend. Het is niet de normale werkwijze.

De **voorzitter**: Ik zie mevrouw Van der Wilt.

Mevrouw **Van der Wilt** (D66): Het CDA heeft mijn vraag gestolen en daarmee heb ik de mogelijkheid om er nog een te stellen. De wethouder zegt, vooruitkijkend naar 2024, dat het geen opvang moet zijn omdat dat heel duur is, maar allerlei last-minute oplossingen zijn ook heel erg duur. Hoe zitten we erin als dit volgend jaar weer gebeurt en zijn dan andere oplossingen daarin verkend?

Mevrouw **Streefland** (wethouder): Een opvangplek voor iemand die er wat langer zit, is € 50.000 per persoon. Een hotel is zelfs als maatwerkoplossing soms goedkoper. We kijken zoveel mogelijk vooruit, maar de echte oplossing zit in het realiseren van de doorstroom uit de opvang en dat is wonen of niet dakloos raken.

De **voorzitter**: We gaan terug naar de indiener.

Mevrouw **Raaijmakers** (PvdA): Voorzitter! Ik dank de wethouder voor de uitgebreide beantwoording. Ik waardeer absoluut alle inzet, maar als ik het zo beluister kan de communicatie ook nog wat verbeterd worden. De wethouder sprak over een zorgplicht om deze mensen op te vangen. Dan gaat het om mensen die recht hebben op opvang. Betekent dit ook dat de wethouder kan garanderen dat voor deze groep mensen voor de winter altijd een maatwerkoplossing wordt gevonden, zoals een hotel?

Mevrouw **Streefland** (wethouder): Zeker, dat is altijd onze intentie. Vandaar ook deze verrassing. Het is weleens voorgekomen dat er mensen in de opvang zitten die we heel graag willen opvangen maar die niet rechthebbend zijn. Dat doen wij nu dus ook door de analyse van de lijst. Dat maakt het namelijk heel ingewikkeld. Soms worden mensen opgevangen om andere redenen dan waarom mensen op basis van de Wmo recht hebben op opvang. Dat is precies het dilemma waar wij elke keer mee zitten. Soms zijn de mensen te kwetsbaar en kijken we wat we toch nog kunnen doen. Dat zijn de maatwerkoplossingen. Wij zullen ons dus inderdaad altijd tot de max inzetten om rechthebbenden de plek te geven en zelfs te kijken wat we voor zeer kwetsbare mensen die geen recht hebben, kunnen doen. Maar ik wijs er wel op dat wij nog steeds niet weten of wij weer financiering krijgen voor de opvang van EU-arbeidsmigranten vanaf 2024. De LVV-financiering is in november rondgekomen. Dat is onze dagelijkse realiteit.

De **voorzitter**: Dank u wel. We gaan door naar de volgende set vragen.

3. Mondelinge vragen van de fracties van Volt, BIJ1, ChristenUnie en Student & Starter over Asielzoeker mag langer dan 24 weken werken.

Mevrouw **Nederhand** (Volt): Voorzitter! Op woensdag 29 november heeft de Raad van State een uitspraak gedaan over werkvergunningen van asielzoekers. Het UWV mag niet langer een

werkvergunning weigeren als een asielzoeker meer dan 24 weken per jaar wil werken. Kortom, asielzoekers mogen het hele jaar door aan de slag als ze zes maanden in Nederland zijn. We zien bij Oekraïners, waar nu geen beperking zit, dat het hebben van werk een positief effect heeft op de integratie. Daarnaast helpt het hebben van werk ook voor zingeving. Ook zien we aan de krapte op de arbeidsmarkt dat werkgevers staan te springen om arbeidskrachten. Om toe te treden tot de arbeidsmarkt hebben asielzoekers wel een tewerkstellingsvergunning vanuit het UWV nodig. De vragenstellers willen graag dat de gemeente stimuleert dat asielzoekers zo makkelijk mogelijk aan het werk kunnen.

Daarom komen de fracties van Volt, Bij1 en de Christen Unie tot de volgende vragen.

1. Welke stappen is het college van plan om te zetten om werkgevers in Utrecht te stimuleren ook asielzoekers aan te nemen?
2. Welke rol heeft het college in eventuele beschermende maatregelen, tegen bijvoorbeeld uitbuiting?
3. Heeft het college een inschatting hoeveel Utrechtse asielzoekers nu makkelijker toegang krijgen tot de arbeidsmarkt?
4. Gaat de gemeente ook de asielzoekers die langer dan zes maanden in Nederland zijn actief stimuleren om deel te nemen aan de arbeidsmarkt? Zo nee, waarom niet?
5. Kan de gemeente ondersteunen bij het invullen van het benodigde papierwerk rondom de tewerkstellingsvergunning? Zo nee, waarom niet?

Mevrouw **Streefland** (wethouder): Voorzitter! Dank voor de vragen. Ik probeer ze allemaal in één keer te beantwoorden. Het college is zeer blij met de uitspraak van de Raad van State dat asielzoekers volledig mogen werken nadat zij zes maanden in Nederland zijn. We hebben gezien bij Oekraïners dat dit heel goed werkt, voor henzelf maar ook voor de integratie. Maar het is zeker ook een vraag die asielzoekers altijd stellen. We stimuleren hier actief Plan Einstein dat asielzoekers in Utrecht aan het werk gaan, zich oriënteren op werk of werkvaardigheden opdoen. Daarnaast is al eerder binnen de arbeidsmarktregio Midden-Utrecht ter voorbereiding een pilot gestart met een jobhunter, die actief is op de Utrechtse azc's. De jobhunter bemiddelt bewoners van AZC naar werk, ongeacht hun status. Binnen deze pilot werken COA, gemeente, het werkgeversservicepunt maar ook het regionale mobiliteitsteam samen. Er wordt gebruik gemaakt van onder andere het netwerk van het werkgeversservicepunt en andere werkgevers in de regio. Door de werkzoekende asielzoeker actief voor te stellen bij de werkgever en in gesprek te gaan met werkgevers over werk, hopen we hen te stimuleren ook asielzoekers aan te nemen. Voor de pilot zijn al regionale middelen beschikbaar gesteld. Onderdeel van de pilot is om te onderzoeken waar we deze dienstverlening kunnen borgen, ook na deze periode. Deze uitspraak helpt daar natuurlijk heel erg bij. Dat zal ook samenhangen met de middelen die beschikbaar zijn en de wettelijke taak. Nu is het toeleiden naar werk van asielzoekers nog geen wettelijke taak.

Grofweg een kwart van de bewoners is jonger dan 18 jaar, dus een groot deel van de bewoners mag dus werken.

Het COA houdt zicht op wat er op en om de locatie gebeurt en de casemanagers van de COA's bespreken met de statushouders waar zij werken, hoe het werk gaat en waar ze tegenaan lopen. Daarnaast is er nog de Reba-regeling, de regeling eigen bijdrage. Die is complex en ik hoop dat we daar nog wat aan gaan doen. Vanuit de gemeente is er een aanpak tegen uitbuiting, waarin voorlichting gegeven wordt aan hulpverleners en Utrechters om ogen en oren open te houden, met richtlijnen waar misstanden gemeld kunnen worden. De tewerkstellingsvergunning dient door de werkgever zelf ingediend te worden met een e-herkenning. Vanuit de pilot worden werkgevers op de

hoogte gebracht van het proces. De jobhunters zijn beschikbaar voor vragen rondom deze tewerkstellingsvergunning en we hebben ook korte lijnen met het UWV. Daarnaast zorgen zij voor de versnelde BSN-aanvraag bij het COA, maar dat proces is nog ingewikkeld. Wij willen graag dat het sneller gaat, maar het loopt via de BRP-straten en het COA. Dat moet de komende tijd worden uitgezocht.

Verder willen we meegeven dat deze uitspraak nog heel recent is en dat partijen als UWV en COA nog verder uitwerken wat dit precies voor hun werkzaamheden gaat inhouden.

De **voorzitter**: Dank u wel. Zijn er aanvullende vragen? Dat is niet het geval en dan gaan we naar de eerste indiener. Ook zij heeft geen aanvullende vraag en dan gaan we door naar de vierde vragenset.

4. Mondelinge vragen van de fracties van Volt, CDA, PvdA en Stadsbelang Utrecht over Korten op bijstand.

Mevrouw **Bode** (Volt): Voorzitter! Afgelopen weekend werd bekend dat grote gemeenten minder korten op bijstand. De afname in Utrecht is met 24% het kleinst. Gezien de enorme impact van het verlagen van bijstandsuitkeringen op de leefomstandigheden van ontvangers, hebben wij de volgende vragen.

1. Wat zijn de meest voorkomende redenen waarom de gemeente Utrecht ontvangers van een bijstandsuitkering kort? En is het college het met de indienende fracties eens dat dit mensen in een zeer moeilijke positie brengt?
2. Vanuit de Participatiewet is een belangrijk doel van het korten op de bijstand mensen gemotiveerd te houden om actief te blijven zoeken naar een baan. In hoeverre wordt dit doel bereikt door het korten?
3. Ongeveer 35% van de bezwaren op het korten van de bijstand is terecht en brengt mensen in verdere financiële problemen. Op welk percentage zitten we in Utrecht en wat doet het college om onterechte kortingen in Utrecht te beperken? En in het geval van terecht bezwaren, in hoeverre vindt er compensatie plaats van neveneffecten, zoals oplopende schulden?

Mevrouw **Streefland** (wethouder): Voorzitter! Ik beantwoord deze vragen in verband met de afwezigheid van collega Voortman. Ik wil in antwoord op vraag 1 graag benadrukken dat we in Utrecht echt werken vanuit vertrouwen. Het opleggen van een zo'n maatregel doen we dan ook niet lichtvaardig, omdat een dergelijke maatregel inderdaad grote impact kan hebben op betrokkene. Uit de cijfers blijkt ook dat wij relatief minder maatregelen opleggen dan andere grote gemeenten. Ook gebruiken wij de ruimte in de Participatiewet om rekening te houden met de persoonlijke omstandigheden. Zo hebben we in 2021 en in 2022 bij elkaar acht maatregelen uiteindelijk niet opgelegd door zwaarwegende persoonlijke omstandigheden, bijvoorbeeld omdat iemand hierdoor in de knel kwam met een schuldhulptraject. De meest voorkomende redenen om een maatregel op te leggen, hebben vaak te maken met het onvoldoende inzetten om werk te verkrijgen of te behouden. Ik wijs in dit verband op het niet meewerken aan een passend re-integratietraject, het niet accepteren van betaald werk, het verwijtbaar verliezen van werk of niet meewerken aan een onderzoek naar arbeidsmogelijkheden. Alleen als het echt verwijtbaar gedrag is, leggen we een maatregel op. Als blijkt dat iemand buiten zijn schuld zijn afspraken niet kon komen, krijgt hij geen maatregel opgelegd.

In antwoord op vraag 2 merk ik op dat ik geen uitspraak kan doen over de effectiviteit van maatregelen. Ik zou wel een Participatiewet willen zien die veel minder uitgaat van verplichtingen en

meer van mogelijkheden van mensen, omdat wij van mening zijn dat intrinsiek gemotiveerde werkzoekenden op de lange termijn kansrijker zijn op de arbeidsmarkt en daar dan ook blijven dan mensen die op straffe van een maatregel aan het werk gaan. Daar pleiten wij ook steeds voor bij het Rijk. Wij zijn dan ook blij dat het Rijk de weg is ingeslagen naar een meer menselijke Participatiewet. Vraag 3: ik heb geen percentage beschikbaar, maar over 2021 en 2022 ging het bij elkaar om drie maatregelen die zijn herzien na bezwaar of beroep. De Participatiewet zelf biedt geen ruimte om meer te compenseren dan alleen het terugdraaien van de maatregel, maar wanneer een inwoner aantoonbare schade heeft van een verkeerd besluit, dan kunnen wij hiervoor een schadevergoeding toekennen. In de praktijk komt dit dus heel weinig voor. Ook kijken we met de inwoner goed naar wat de persoonlijke situatie is en hoe wij daarbij kunnen ondersteunen.

De **voorzitter**: Dank u wel. Ik zie dat er geen aanvullende vragen zijn. Heeft de indienende partij nog een vraag?

Mevrouw **Nederhand** (Volt): Voorzitter! Wij staan er gelijk in met de wethouder dat de Participatiewet meer moet uitgaan van vertrouwen en dat korten een zeer grote impact heeft. Daarom heb ik toch die vraag over de effectiviteit, om na te gaan of het wel mensen echt zou stimuleren om te helpen. Zijn er mogelijkheden om data te verzamelen over de effectiviteit hiervan?

Mevrouw **Streefland** (wethouder): Ik zou dat nu niet een-twee-drie weten, maar het lijkt mij wel een gerechtvaardigde vraag om er wat dieper in te duiken. Er is vast veel meer over bekend en ik kan me voorstellen dat dit in deze fase passend is in een dashboardbrief, zodat we weten dat de Participatiewet misschien wat ruimer ingezet moet worden. Deze vraag zou daar precies in passen. Deze brief zal in Q2, voor de zomer, naar de raad worden gestuurd.

De **voorzitter**: Heel erg bedankt. Dit was het korte vragenuur voor vanavond. Om 20.00 uur gaat de commissievergadering weer door. Voor de rest een heel fijne avond gewenst en wel thuis.

De voorzitter sluit daarop, te 17.29 uur, het vragenuur.

Vragenuur van 30 november 2023

9

Lijst van toezeggingen, gedaan tijdens het vragenuur van 30 november 2023.

Mondelinge vragen van de fracties van Volt, CDA, PvdA en Stadsbelang Utrecht over Korten op
bijstand.

Wethouder Streefland (namens wethouder Voortman)

- zal in Q2 in de dashboardbrief ingaan op de effectiviteit van het korten op de uitkering en op de vraag of de Participatiewet wellicht ruimer moet worden ingezet.